

Системний
звіт
«Актуальні
проблеми
бізнесу у
митній
сфері»

Розробити проект урядового законопроекту про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення шляхом доповнення глави 12 Кодексу України про адміністративні правопорушення («Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності») статтею, якою врегулювати питання адміністративної відповідальності посадових (службових) осіб митних органів за порушення ними митного законодавства, а також надати право на складання протоколів про зазначені правопорушення центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.
Мінфін
Мін'юст

Розробити та опублікувати роз'яснення щодо процедур декларування та контролю митної вартості із зазначенням основних етапів відносин декларанта та митниці, їхніх прав та обов'язків (за прикладом UK Notice 252). Таке роз'яснення має бути розміщено на веб-ресурсі Державної Фіскальної Служби України або у іншому загальнодоступному офіційному джерелі.
Мінфін

Розробити та затвердити наказ щодо запровадження можливості обміну між митними органами та декларантами електронними документами, затвердженими електронним цифровим підписом декларанта або уповноваженої ним особи, до яких прикріплені скановані копії відповідних оригіналів документів, що запитуються митними органами або надаються за ініціативою декларантів.
Мінфін

Розробити проект урядового законопроекту, який би передбачав внесення наступних змін до Митного Кодексу України:

1.1. Частина 7 статті 55 Митного кодексу України доповнити положенням, яке б передбачало, що загальне правило про те, що строк дії гарантій, виданих декларантами відповідно до розділу X МКУ «... не може перевищувати 90 календарних днів з дня випуску товарів» не застосовується до фінансових гарантій, що надаються у вигляді документа.

1.2. Статтю 312 Митного кодексу України доповнити нормою про те, що строк дії фінансової гарантії, наданої у вигляді документа, не може перевищувати 365 календарних днів з дня випуску товарів за умови, що протягом 120 календарних днів з моменту прийняття рішення про коригування митної вартості декларант заявить органу доходів і зборів про свою незгоду з таким рішенням.

1.3. Внести зміни до статті 314 Митного кодексу України з метою гармонізації критеріїв для осіб, що мають право надавати фінансові гарантії сплати митних платежів, з існуючою європейською практикою (зокрема, з огляду на положення статті 27 та статті 28 Конвенції про спільну транзитну процедуру ЄС/ЄАВТ).

Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: 1. До Плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику (затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 року №569-р) (далі – «План Заходів») включено, зокрема, пункт 21. Строки виконання - III квартал 2020 року. Індикатор виконання: система застосовується, приймаються відповідні організаційно-розпорядчі документи Держмитслужби. 2. Крім того, за участі Ради розробляється законопроект про доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення відповідною нормою. На даний час формулювання проекту норми передбачає, що в разі, якщо посадова особа допускає порушення, невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, що призвели до прийняття незаконних рішень за результатами перевірки (рішень, які визнані судом протиправними та скасовані), то така особа притягається до адміністративної відповідальності.

В процесі виконання

— коментарі: До Плану Заходів включено пункт 32, яким, зокрема, передбачено необхідність регулярного надання бізнесу та громадськості доступної та своєчасної інформації шляхом опублікування на інформаційних ресурсах, забезпечення можливості звернення до відповідальних осіб, які опрацьовують звернення та запити заінтересованих осіб.

Виконано

В процесі виконання

Назва звіту   **Надані рекомендації**

Внести зміни до Порядку повернення авансових платежів (передоплати) та помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 18.07.2017 року № 643, які б встановили, що до заяви про повернення помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів декларантом може бути додано також рішення суду про визнання протиправними або скасування рішень або дій органів ДФС, які зумовили (призвели, потягли) помилкову та/або надмірну сплату сум митних платежів (тобто в якості альтернативи виконавчому листу суду та/або рішенню суду щодо повернення сум відповідних митних платежів).

Мінфін

Забезпечити створення публічного електронного реєстру рішень щодо класифікації товарів за прикладом того, як це робиться в ЄС. На думку Ради, до такого реєстру слід вносити не лише ті рішення, що приймаються митними органами під час митного оформлення, а й ті, що приймаються органами Державної фіскальної служби України під час документальних перевірок та (для забезпечення інформативності реєстру) рішення судових органів у справах де вирішуються питання правильності класифікації.

Мінфін
Держмитслужба

Розробити проект урядового законопроекту, який би передбачав внесення змін до глави 11 «Відповідальність» Розділу II «Адміністрування податків, зборів, платежів» Податкового Кодексу України та глави 67 «Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них» Розділу XVIII «Порушення митних правил та відповідальність за них» Митного кодексу України для виключення можливості притягнення до відповідальності осіб у зв'язку з невірним визначенням коду УКТ ЗЕД у випадках, коли вони діяли добросовісно.

Мінфін

Забезпечити підготовку та проведення тренувальних програм для співробітників Державної фіскальної служби України щодо питань мотивування рішень про класифікацію товару із застосування прикладів з практики Європейського суду справедливості. Відповідні тренінги мають бути публічними (в допустимому обсязі) для поширення єдиного розуміння питань класифікації товарів.

Мінфін
Держмитслужба

Розробити проект урядового законопроекту щодо внесення змін до Розділів XVIII «Порушення митних правил та відповідальність за них» та XIX «Провадження у справах про порушення митних правил» Митного Кодексу України (або викладення їх у новій редакції) з метою забезпечення збалансованості, співмірності та справедливості відповідальності за порушення митних правил, з урахуванням кращих практик Європейського Союзу, зокрема Директиви № 2013/0432/COD (проекту). Серед іншого, такий законопроект має передбачати:

- а) встановлення фінансової відповідальності для юридичних осіб за порушення митних правил, які були допущені під час ведення господарської діяльності, як альтернативи адміністративній відповідальності їх посадових осіб (або зі значним пом'якшенням останньої);
- б) визначення того, яка саме форма вини (умисел або необережність) є обов'язковим елементом кожного складу адміністративного правопорушення;
- в) перелік тих обставин, які мають враховуватися як пом'якшуючі та обтяжуючі (у т.ч. слід передбачити врахування наявності статусу Уповноваженого економічного оператора; співпраці із митним органом у процесі розслідування митного правопорушення тощо);
- г) встановлення нижніх та верхніх меж відповідальності (розмірів штрафів) за кожною статтею з метою варіювання розмірів штрафів залежно від обставин справи;
- д) приведення розмірів штрафів за порушення митних правил, які встановлюються залежно від вартості товарів, у відповідність з індикативними показниками, визначеними у Директиві № 2013/0432/COD (проекті).

Мінфін
Держмитслужба

Статус виконання

Виконано

— коментарі: 12 квітня 2019 року набрав чинності Наказ Міністерства фінансів України від 22.02.2019 року № 80 "Про затвердження Змін до Порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів". Вказаним нормативно-правовим актом нарешті була усунута спірна вимога про надання до заяви про повернення коштів виконавчого листа суду та/або рішення суду, що набрало законної сили (за наявності), щодо повернення сум відповідних митних платежів.

В процесі виконання

— коментарі: До Плану Заходів включено пункт 43, яким, зокрема, передбачено необхідність створення онлайн-сервісу для перегляду реєстру попередніх класифікаційних рішень, що дає змогу здійснювати запит інформації за ключовими словами в найменуванні товару та надання знеособленої інформації про класифікацію таких товарів з масиву митних декларацій, під час оформлення яких перевірка класифікації товарів проводилася спеціалізованим підрозділом.

Не розпочато

В процесі виконання

— коментарі: До Плану Заходів включено, зокрема, пункт 22. Строки виконання – щороку. Індикатор виконання: прийнято відповідні організаційно-розпорядчі документи Держмитслужби. Навчальні програми проводяться в онлайн-режимі, їх кількість до кінця 2021 року становить не менше 50 відсотків всіх навчальних програм.

Не розпочато

— коментарі: 1. З точки зору Мінфіну - рішення про запровадження цієї рекомендації потребує поглибленого обговорення та повинно прийматися в рамках імплементації Митного кодексу ЄС (проект на стадії розробки).

Назва звіту	Надані рекомендації	Статус виконання
	<p>Розробити та затвердити механізм реалізації Постанови Кабінету Міністрів України №479 від 20.06.2018 року «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів» у відповідності до (1) статей 338 та 558 Митного кодексу України; (2) Постанови Кабінету Міністрів України №467 від 23.05.2012 року «Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення органами доходів і зборів України»; та (3) Наказу Міністерства фінансів України №1316 від 12.12.2012 року «Про затвердження Порядку проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення».</p> <p>Мінфін</p>	<p>Рекомендація більше не є актуальною</p>
	<p>З метою (1) винесення дій, подібних за своєю сутністю до обшуку, за межі процедури митного огляду; та (2) звуження повноважень правоохоронних органів щодо ініціативи вимагати від митних органів проведення таких дій, - підготувати урядовий законопроект про внесення змін до частини 2 статті 325 Митного кодексу України, який би чітко встановив, що правоохоронні органи не мають права вимагати від осіб, які переміщують товари, транспортні засоби комерційного призначення через митний кордон України, проведення операцій, передбачених частиною першою цієї статті (а саме навантаження, вивантаження, перевантаження, усунення пошкоджень упаковки, розпакування, упакування, перепаккування, зважування та визначення інших істотних характеристик товарів, що перебувають під митним контролем, взяття проб та зразків таких товарів, зміну ідентифікаційних знаків чи маркування на цих товарах або їх упаковці, транспортних засобах комерційного призначення, а також заміну транспортного засобу комерційного призначення). При цьому, у чинній редакції залишити положення щодо відповідної ініціативи органів доходів і зборів</p> <p>Мінфін Мін'юст</p>	<p>В процесі виконання</p>
	<p>Доопрацювати існуючий проект Закону України № 4614 від 06.05.2016 “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України” або розробити альтернативний законопроект, який би передбачав імплементацію в Україні вимог (i) Регламенту (ЄС) № 608/2013 Європейського Парламенту та Ради про митний контроль за дотриманням прав інтелектуальної власності; та (ii) Імплементаційного Регламенту Комісії (ЄС) № 1352/2013, яким встановлюються форми документів, передбачені Регламентом (ЄС) № 608/2013, зокрема:1.1.приведення визначення «товарів, що порушують права інтелектуальної власності» у відповідність до вимог Європейського Союзу, у т.ч. виключення з сфери охоплення цього поняття товарів, які є предметом так званої «паралельної торгівлі» (згідно з пунктом 6 Преамбули та пунктами 3 - 5 статті 1 Регламенту № 608/2013);1.2. встановлення чітких, уніфікованих до вимог Європейського Союзу процедурних строків, які застосовуються в рамках процедури призупинення митного оформлення товарів за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності (згідно зі статтями. 3, 7, 9, 11 - 12, 17 - 18, 23, 26 Регламенту № 608/2013);1.3.вдосконалення регулювання процедури знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, у т.ч. закріплення принципу «мовчазної згоди» на їх знищення у разі відсутності заперечень з боку декларанта або власника товарів, встановлення спрощеної процедури знищення товарів у дрібних відправленнях (згідно зі статтями 25 - 26 Регламенту № 608/2013);1.4.затвердження уніфікованих згідно зі стандартами Європейського Союзу форм заяв, які стосуються заходів щодо захисту прав інтелектуальної власності (відповідно до Регламенту № 1352/2013) тощо.</p> <p>Мінфін Держмитслужба</p>	<p>Виконано — коментарі: Рекомендація значною мірою виконана шляхом прийняття Закону України № 202-IX від 17.10.2019 року “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України”, що набрав чинності 14.11.2019 року</p>
	<p>Імплементувати в Україні пункти 15.3 - 15.9 Митних прототипів Європейського Союзу, - зокрема, створити у складі Державної фіскальної служби України центр компетенції з питань захисту прав інтелектуальної власності - центр оперативної експертизи.</p> <p>Мінфін Держмитслужба</p>	<p>В процесі виконання</p>
	<p>Прийняти підзаконний нормативно-правовий акт (Наказ), який би встановив можливість та необхідність (принаймні протягом перших двох-трьох років функціонування інституту авторизованого економічного оператора) залучення іноземних спеціалістів для підготовки та, власне, проведення аудитів, що передуватимуть наданню статусу авторизованого економічного оператора.</p> <p>Мінфін</p>	<p>В процесі виконання</p>
	<p>Забезпечити відкритість даних про середній час випуску товарів із врахуванням методології, яка міститься у документі Всесвітньої митної організації «Дослідження часу випуску». Регулярну публікацію відповідних даних можна здійснювати на веб-ресурсі Державної фіскальної служби України. Разом із публікацією зазначених даних слід проводити інтерактивне опитування суб'єктів господарювання на предмет їх достовірності/підтвердження.</p> <p>Мінфін Держмитслужба</p>	<p>В процесі виконання</p>

Назва звіту**Надані рекомендації****Статус виконання**

Запровадити прозору систему оцінки ефективності пост-аудиту суб'єктів господарювання за результатами роботи якої здійснювати постійне оновлення критеріїв ризикованості операцій та/або підприємств. Відповідні статистичні дані мають бути відкриті та надаватися регулярно (в розрізі кварталів та років), зокрема, за наступними показниками: i. кількість здійснених перевірок; ii. загальні суми нарахувань із окремим наведенням суми узгоджених зобов'язань; iii. відсоткове співвідношення загальної кількості перевірок та перевірок по яких були здійснені нарахування в сумі більшій за певний визначений показник (цей показник може бути встановлений на рівні фіксованої суми в гривнях або у відсотковому співвідношенні до загальної суми операцій підприємства, які стали об'єктом перевірки). Введення відповідного показника зможе надавати системну оцінку ефективності пост аудиту, не дозволяючи незначним нарахуванням викривляти загальні показники; iv. відсоток перевірок (серед загальної кількості перевірок), по яких перевірялися митні декларації оформлені, без здійснення фізичного огляду товарів та/або витребування додаткових документів та/або прийняття рішень щодо класифікації товарів та/або коригування митної вартості; v. відсоток митних декларацій, під час оформлення яких здійснювалися заходи митного контролю у вигляді здійснення фізичного огляду товарів та/або витребування додаткових документів, прийняття рішень щодо класифікації товарів та/або коригування митної вартості; vi. фінансові показники результатів здійснення митного контролю у вигляді здійснення фізичного огляду товарів та/або витребування додаткових документів, прийняття рішень щодо класифікації товарів та/або коригування митної вартості; vii. кількість розпочатих справ про порушення митних правил; viii. загальна сума санкцій застосованих до порушників митних правил за результатами розгляду справ про порушення митних правил; ix. відсоткове співвідношення загальної кількості справ про порушення митних правил та справ по яких були застосовані санкції до порушників.

Мінфін

Держмитслужба

В процесі виконання

З метою контролю заявленої митної вартості забезпечити функціонування системи взаємовідносин між органом доходів і зборів та декларантом, в якій весь обмін інформацією буде здійснюватися в електронній формі. Це вбачається можливим здійснити шляхом внесення відповідних змін в програмне забезпечення Державної фіскальної служби України.

Мінфін

Держмитслужба

В процесі виконання

Забезпечити поступове перенесення контролю митної вартості зі стадії митного оформлення на пост аудит, крім випадків, коли орган доходів і зборів буде мати обґрунтовані сумніви (згідно відповідних критеріїв – ризиків) щодо можливості стягнення відповідних сум нарахувань в майбутньому. Наприклад, щодо суб'єктів господарювання створених незадовго до митного оформлення, в яких змінилося керівництво/учасники, або наявна інформація щодо притягнення до кримінальної та/або адміністративної відповідальності осіб, пов'язаних з відповідною компанією тощо, - доцільним є використання ризик орієнтованої системи, що базується на бально - рейтинговому методі. Відповідне перенесення контролю вбачається доцільним визначити спочатку на рівні методичних рекомендацій (листів) Державної фіскальної служби та/або Міністерства фінансів України з наступним закріпленням на рівні Митного кодексу України.

Мінфін

Держмитслужба

В процесі виконання

Забезпечити оновлення програмного забезпечення через яке здійснюються відносини держави та декларантів. На прикладі успішної роботи інших країн слід забезпечити функціонування єдиної, сучасної онлайн системи, що дозволить максимально автоматизувати відповідні відносини, спростить процедури декларування та забезпечить належну прозорість відносин.

Мінфін

Держмитслужба

В процесі виконання